

Accountantsverslag 2023

Gemeente Roermond, 3 juli 2024

Aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roermond
Postbus 900
6040 AX ROERMOND

Onderwerp
Accountantsverslag 2023

Datum
3 juli 2024

Ons kenmerk
240771A592/JD

Behandeld door
Bart Blomjous
Audit Director
Tel: 06 8355 5440
bblomjous@deloitte.nl

Sjoerd Reyners
Audit Senior Manager
Tel: 06 1004 2799
sreyners@deloitte.nl

Lotte Tholen
Audit Manager
Tel: 06 2394 0148
ltholen@deloitte.nl

Deloitte Accountants B.V.
Amerikalaan 110
6199 AE Maastricht Airport
Postbus 1864
6201 BW Maastricht
Nederland

Tel: 088 288 2888
www.deloitte.nl

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2023 van de gemeente Roermond. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2023 van de gemeente Roermond.

De jaarrekening 2023 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roermond. Bij deze jaarrekening hebben wij op 3 juli 2024 een goedkeurende controleverklaring voor het getrouwe beeld verstrekt.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging d.d. 22 september 2023 en met ons auditplan, dat op 26 oktober 2023 is besproken in uw auditcommissie.

Wij hebben het concept van dit accountantsverslag bestuurlijk en ambtelijk besproken met de wethouder Financiën, de gemeentesecretaris, de concernmanager Bedrijfsvoering en de clustermanager Bedrijfsondersteuning op 31 mei 2024 en wij hebben de hoofdlijnen uit dit rapport toegelicht aan de auditcommissie tijdens de vergadering van 11 juni 2024.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: B. Blomjous MSc RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte, behoudens M&A Diensten, zijn de Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2020 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Inhoudsopgave

	<u>Kernboodschap jaarrekeningcontrole</u>	4
	• <u>Kernboodschap van de jaarrekeningcontrole</u>	5
	<u>Bestuurlijke samenvatting</u>	6
	• <u>Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen</u>	7
	<u>Bevindingen jaarrekening</u>	10
	• <u>De financiële positie van uw gemeente</u>	11
	• <u>Belangrijkste bevindingen uit onze controle</u>	16
	<u>Interne beheersing</u>	21
	• <u>Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing</u>	22
	<u>Bijlagen</u>	24
	• <u>Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen</u>	25
	• <u>Bijlage A2 - Gecorrigeerde controleverschillen</u>	26
	• <u>Bijlage A3 - Onzekerheden in de controle</u>	27
	• <u>Bijlage A4 - Tekortkomingen in de toelichtingen</u>	28
	• <u>Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023</u>	29
	• <u>Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging</u>	33

Kernboodschap jaarrekeningcontrole

Kernboodschap van de jaarrekeningcontrole

De basis voor onze controle is het auditplan 2023 dat met de auditcommissie is besproken. In dit accountantsverslag geven wij u inzicht in de belangrijkste bevindingen bij de jaarrekening en de (ontwikkeling van de) interne beheersing van de gemeente Roermond. Wij hebben tijdens onze jaarrekeningcontrole de rekeningsaldi en transactiestromen samenhangend met de balans en het overzicht van baten en lasten gecontroleerd. In deze kernboodschap koppelen wij ons overstijgende beeld terug van deze controle en geven wij beknopt een managementsamenvatting voor de gemeente Roermond. In het hoofdstuk 'Bestuurlijke samenvatting' hebben wij onze bevindingen meer in detail toegelicht, evenals onze adviezen voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie gedurende 2024.

Onderwerp

Boodschap

Overall beeld jaarrekeningcontrole 2023

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeente Roermond gecontroleerd en voorzien van een goedkeurende controleverklaring. Echter, ondanks deze positieve uitkomst merken wij op dat de gemeente substantiële moeilijkheden ondervond bij het opstellen van de jaarrekening en het bijbehorende balansdossier. Het is de gemeente niet gelukt om conform de afgesproken tijdslijnen een jaarrekening en balansdossier aan te leveren. Daarnaast constateren wij dat aangeleverde documentatie met enige regelmaat kwalitatief ondermaats was. Als gevolg hiervan zijn gedurende het controleproces nog circa 75 correcties in de jaarrekening doorgevoerd. Dit betreft correcties die voortkomen uit de accountantscontrole en boekingen die de gemeente zelf heeft geconstateerd na aanlevering van de jaarrekening. Daarnaast waren fors meer uren benodigd voor de controle van de jaarrekening, en zijn oorspronkelijke deadlines niet gerealiseerd.

Het jaarrekeningproces laat zien dat om te komen tot een adequate externe verantwoording over de realisatie van doelstellingen, verbeteringen in de beheersing van de gemeente noodzakelijk zijn. Het gaat daarbij zowel om hard controls (processen, methoden en technieken) als soft controls (organisatiecultuur, houding en gedrag). Het ontbreekt in de organisatie soms aan essentiële kennis of informatie bij de voorbereiding op besluitvorming en tijdens het vormgeven van de verantwoording in de vorm van de jaarstukken. Daarnaast constateren wij dat operationele taken en verantwoordelijkheden niet altijd duidelijk zijn belegd, dan wel dat medewerkers niet altijd voldoende verantwoordelijkheid nemen.

Medewerkers spelen een sleutelrol in het initiëren en succesvol implementeren van verbeteringen, waarbij kwaliteit niet alleen uit kennis bestaat, maar ook uit innovatief vermogen, veranderingsbereidheid, organisatietalent en het nemen van verantwoordelijkheid. Zeker in tijden waarin niet alleen de taken van gemeenten toenemen, maar ook de verantwoordingsdruk toeneemt (zoals bijvoorbeeld de toename van het aantal SiSa-regelingen). Het ambtelijke topmanagement erkent de noodzaak voor verdere verbetering van de beheersing, waarbij zowel instrumentele als culturele aspecten worden aangepakt.

Het is positief te constateren dat de gemeente onderkent dat er verbeteringen nodig zijn om de basis op orde krijgen. Zo heeft de directie de organisatorische indeling van de gemeente tegen het licht gehouden om te bezien of deze nog passend is bij de verwachtingen die de gemeente hier zelf van heeft. Hierbij ligt vooralsnog de focus op de clusters bedrijfsvoering, bedrijfsondersteuning en control. Naar verwachting zal de directie op korte termijn met een voorstel aan het college komen om de clusters anders vorm te geven, waarbij de 'span of control' van clustermanagers wordt verkleind en clustermanagers meer vanuit de inhoud sturing kunnen geven aan hun team.

Wij hebben begrepen dat er recentelijk extra ondersteuning is ingezet om te komen tot periodieke afsluitingen van de administratie. Dit moet ertoe bijdragen dat onjuiste boekingen eerder worden ontdekt en vervolgens gecorrigeerd kunnen worden. Tot op heden wordt slechts bij het opstellen van de jaarrekening de administratie afgesloten, waardoor fouten in de administratie pas bij de jaarrekeningcontrole aan het licht komen. Daarbij is het leereffect voor betrokken medewerkers beperkt wanneer er slechts eenmaal per jaar wordt afgesloten. Daarnaast zal er bij de bedrijfsondersteuning verder ingezet worden op de verbeterpunten die wij onderkennen. Wij hebben begrepen dat hiervoor een aanjager en een ondersteuner worden aangesteld.

Wij adviseren de gemeente om periodiek de voortgang van dit veranderingsproces te evalueren en periodiek te evalueren in hoeverre de ingezette verbetermaatregelen het juiste effect sorteren. Het is van belang dat de komende periode een focus ontstaat op het verbeteren van de uitvoeringskracht, de kwaliteit en competenties op kernposities binnen de organisatie, en het versterken van de organisatiecultuur.

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijk relevante bevindingen
en aanbevelingen jaarrekeningcontrole

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Getrouwheid

- Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor het getrouwe beeld van de jaarrekening, inclusief de daarin opgenomen rechtmatigheidsverantwoording van het college.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 2,8 miljoen respectievelijk € 8,4 miljoen.
- Naast onze opdrachtbevestiging zijn het Bado en het controleprotocol dat door uw raad is vastgesteld op 28 maart 2024 bepalend (geweest) voor onze controle.
- Wij hebben tijdens onze controle van de WNT geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd die de materialiteitsgrens conform het controleprotocol WNT te boven gaan.

Rechtmatigheid

- Het college van B&W heeft in zijn rechtmatigheidsverantwoording wel fouten maar geen onduidelijkheden gerapporteerd boven de verantwoordingsgrens.
- In de paragraaf bedrijfsvoering zijn de bevindingen groter dan de rapporteringstolerantie toegelicht door het college.
- De gehanteerde verantwoordings- en rapportagegrens bedraagt € 6,5 miljoen respectievelijk € 218.500.
- Wij hebben de conclusies van het college in ons getrouwheidsoordeel betrokken en daaruit zijn geen materiële tekortkomingen gebleken.
- Wij hebben geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd ten aanzien van de SiSa-bijlage die als bijlage bij de jaarstukken is opgenomen. In [Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023](#) is de voorgeschreven tabel met fouten en onzekerheden opgenomen.

Opstel- en controleproces

- Medio 2023 hebben wij met de wethouder en de ambtelijke organisatie het opstel- en controleproces van de jaarrekening 2022 geëvalueerd. Uit deze evaluatie zijn verbeteringen naar voren gekomen. Tevens is vanuit de gemeente het verzoek gekomen de controle over boekjaar 2023 eerder uit te voeren. Wij hebben bij de start van de controle helaas moeten constateren dat de gemeente nog niet klaar was met de voorbereidingen en dat de gewenste verbeterlagen nog niet zichtbaar waren. Tussen de conceptversie van de jaarstukken en de definitieve versie zijn er nog circa 75 correcties doorgevoerd om te komen tot de voorliggende jaarstukken. Deze zijn tezamen opgenomen in bijlage A2.
- Om te komen tot een beter controle- en verantwoordingsproces is een strakkere sturing op het proces noodzakelijk. Een onderdeel hiervan vormt de kwaliteitstoets op het balansdossier dat voor onze controle beschikbaar is. Hoewel er een kwaliteitstoets plaatsvindt, is de diepgang hiervan nog te beperkt, waardoor onjuiste of onvolledig aangeleverde documentatie door de vakafdelingen niet of niet tijdig is opgemerkt.
- Het bovenstaande heeft voor druk op het controleproces gezorgd, zowel aan de kant van de gemeente als bij het controleteam. Uren konden niet worden gemaakt op de momenten dat deze gepland waren en daarnaast waren fors meer uren benodigd om de controle te kunnen afwickelen.

Welke specifieke aandachtspunten zien wij?

Bijzondere aandacht in de beheersing van de gemeente vragen wij ten behoeve van de volgende posten:

- Deugdelijke onderbouwing van de in de jaarstukken opgenomen (onderhouds) voorzieningen. Ten tijde van de interim-controle hebben wij uw aandacht gevraagd voor de onderbouwing van de onderhoudsvoorzieningen die de gemeente voornemens was op te nemen in de jaarstukken. Hoewel de onderhoudsvoorziening gebouwen in de basis deugdelijk is onderbouwd, constateren wij dat de gemeente reeds drie jaar niet in staat is gebleken het onderhoud conform plan uit te voeren, waardoor dusdanig grote verschillen zijn ontstaan dat de voorziening is vrijgefallen. Voor de voorziening onderhoud sport bleek geen deugdelijke onderbouwing conform het BBV aanwezig te zijn, waardoor deze ook is vrijgefallen. Wij adviseren de gemeente te onderzoeken wat er nodig is om de huidige onderhoudsambities te realiseren of de onderhoudsambities naar beneden bij te stellen.
- In lijn met afgelopen jaren blijft de onderbouwing van overlopende posten (tussenrekeningen) een belangrijk aandachtspunt. Wij adviseren u periodiek een interne kwaliteitstoets met betrekking tot de overlopende posten vorm te geven. Wij constateren dat, hoewel wij de gemeente hiervoor eerder aandacht hebben gevraagd, de aandacht voor de overlopende posten gedurende het jaar te beperkt is. Vervolgens zien wij dat bij het opstellen van de jaarrekening met onvoldoende diepgang naar de tussenrekeningen is gekeken.
- Wij merken op dat niet alleen het aantal SiSa-regelingen, maar ook de complexiteit van die regelingen toeneemt. Wij raden u aan om ten aanzien van de SiSa-verantwoording blijvend aandacht te hebben voor voldoende capaciteit in de voorbereiding van het jaarrekeningproces en voor de kennisontwikkeling binnen uw organisatie.

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Frauderisicoanalyse en integriteit

- Voorgaande boekjaren hebben wij u geadviseerd om in de huidige frauderisicoanalyse gebruik te maken van data-analyse om fraude en non-compliance te voorkomen en te detecteren. De inzet van data-analyse in het kader van de frauderisicobeheersing is een beproefde methode om bestaande en nieuwe vormen van fraude en non-compliance in een zo vroeg mogelijk stadium te herkennen en verliezen te beperken of geheel te voorkomen. In 2023 heeft u hier nog geen gevolg aan kunnen geven. Wij gaan bij start van de controle 2024 graag met u in gesprek hierover om dit verder te concretiseren. Tevens hebben wij in onze boardletter geadviseerd om zorg te dragen voor een structurele borging van het frauderisicomanagement middels het inbedden hiervan in de beheersingsomgeving. Wij vragen uw aandacht om dit verder vorm te geven in boekjaar 2024.
- Gedurende 2023 zijn er een aantal (niet concrete) integriteitsmeldingen tot ons gekomen naar aanleiding van een gesprek met de integriteitscoördinator aangaande het samenspel tussen het college en de ambtelijke organisatie. De burgemeester en de gemeentesecretaris hebben naar aanleiding van deze zelfde signalen een nulmeting integriteit laten uitvoeren. Wij hebben kennisgenomen van de resultaten van het onderzoek in het kader van de controle van de jaarrekening. Uit het onderzoek zijn geen signalen naar voren gekomen die mogelijk leiden tot onjuistheden in de jaarrekening en/of eventuele onrechtmatigheden. Wel geven de uitkomsten aanleiding om nadrukkelijk aandacht te houden voor het ambtelijk-bestuurlijk samenspel en is het van belang het integriteitsbewustzijn binnen de gemeente te vergroten.

Financiële positie

- De financiële positie ultimo 2023 is verbeterd ten opzichte van 2022.
- De beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2023 bedraagt € 47,0 miljoen (2022: € 68,1 miljoen). Deze weerstandscapaciteit is hoger dan de door de gemeente Roermond onderkende en aanwezige risico's van € 8,6 miljoen (2022: € 12,4 miljoen).
- Uw jaarrekening toont wat betreft de baten en lasten een verschil tussen de begroting en de realisatie, en kent een relatief hoog voordelig rekeningresultaat 2023 ad € 26,4 miljoen (2022: voordelig resultaat € 30,3 miljoen).

Sociaal domein

- In 2023 is de controle soepel verlopen. De verantwoorde bestedingen vanuit de zorgaanbieders zijn getrouw verantwoord en op een rechtmatige wijze tot stand gekomen.
- Binnen het zorgdomein (Wmo en jeugdzorg) is een landelijke ontwikkeling zichtbaar waarbij de lasten de afgelopen jaren fors zijn toegenomen. Waar dit in eerste instantie hoofdzakelijk kwam door een toenemende zorgvraag, zien wij in 2023 dat er met name sprake is van een toenemende zorgzwaarte en zorgduur met betrekking tot de jeugdzorg. Dit betekent dat cliënten vaak een zwaardere en daarmee duurdere vorm van zorg behoeven. Deze ontwikkeling is zichtbaar voor de gemeente Roermond, met name bij segment 2: Wonen, segment 3: Behandeling/begeleiding Groep en segment 4: Ambulant, en heeft financiële consequenties.
- Complicerende factor bij het inschatten van de ontwikkeling van de zorgkosten in de komende jaren is de verwachte ontwikkeling van de tarieven van de zorgaanbieders. Zorgaanbieders hebben op dit moment te maken met sterk oplopende kosten als gevolg van loonstijgingen en oplopende huisvestingslasten. Dit leidt ertoe dat de financiële positie van zorginstellingen in toenemende mate onder druk komt te staan, wat naar verwachting een prijsopdrijvend effect heeft op de tarieven. Daarnaast zijn er landelijk reeds jeugdzorgaanbieders die niet meer aan de financiële verplichtingen kunnen voldoen, waarbij aan gemeenten op basis van het convenant 'Bevorderen continuïteit jeugdhulp' een (verplichte) bijdrage aan deze instellingen wordt opgelegd.
- Daarnaast is een toenemende schaarste in beschikbaarheid van zorgpersoneel zichtbaar. Dit leidt ertoe dat de toenemende zorgvraag steeds vaker niet meer in balans is met het zorgaanbod. Zowel ten aanzien van de Wmo als de jeugdzorg is deze ontwikkeling zichtbaar. In toenemende mate zal daardoor niet alleen de zorgvraag bepalend zijn voor de omvang van de zorguitgaven, maar ook het aanbod. Dit is een breed maatschappelijk probleem, waarbij het voor gemeenten slechts beperkt mogelijk is hierin keuzes te maken.

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Kwaliteit verslaggeving

Tijdens de controle hebben wij het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingsvraagstukken geëvalueerd. Hierbij valt te denken aan het proces rondom de verbonden partijen en aan schattingen (bijvoorbeeld inzake de voorzieningen). Een voorbeeld hiervan is het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsvraagstukken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Interne beheersing

- Op basis van de interim-controle 2023 hebben wij enkele tekortkomingen geïdentificeerd in de interne-beheersingsmaatregelen voor de financiële verslaggeving. Onze belangrijkste bevindingen zijn met u gedeeld en zijn besproken in de auditcommissie op 19 december 2023. In het voorliggende accountantsverslag vindt u onze bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole.
- Wij hebben in 2023 eveneens diverse werkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de voor accountantscontrole relevante IT-systemen. Onze conclusie is dat er tekortkomingen zijn die van invloed zijn op de jaarrekening, de compliance en/of de operationele prestaties. Door deze conclusie konden wij tijdens onze controle 2023 niet zonder meer steunen op de IT-omgeving en (informatie uit) de applicaties. Wij hebben daarom (extra) gegevensgerichte controlewerkzaamheden verricht, waaronder detailcontroles. Hierbij zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Overig

- Uit de bijlagen A bij dit accountantsverslag blijkt welke (niet-)gecorrigeerde bevindingen, onzekerheden en tekortkomingen in de toelichtingen wij hebben geconstateerd.
- In bijlage C is onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging te vinden.

Bevindingen jaarrekening

Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

De vermogenspositie van uw gemeente is verbeterd

Het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten, maakt een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd. De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming.

Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten over het boekjaar 2023 bedraagt € 20,1 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 6,3 miljoen aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2023 circa € 26,4 miljoen voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het overzicht hiernaast hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2023 circa 40% van het balanstotaal (ultimo 2022: 34% van het balanstotaal) en is verbeterd ten opzichte van 2022.

Saldo baten en lasten

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar is weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemming. Deze tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de onttrekkingen aan en stortingen in reserves gedurende het boekjaar. Deze mutaties in reserves vinden plaats op basis van door de gemeenteraad genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de eerdere politieke besluitvorming.

Wat het voorgaande concreet betekent voor uw gemeente hebben wij in het overzicht hiernaast weergegeven.

Eigen vermogen (x € 1 miljoen)	2023	2022	2021	2020
Eigen vermogen per 1 januari	86.495	65.619	55.810	56.869
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 6.284	-/- 9.444	-/- 425	-/- 3.725
Gerealiseerd resultaat	26.374	30.320	10.234	2.666
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	20.090	20.876	9.809	-/- 1.059
Eigen vermogen per 31 december	106.585	86.495	65.619	55.810

Exploitatieresultaat (x € 1 miljoen)

Totale baten	274,5
Totale lasten	-/- 254,4
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	20,1
Af: stortingen in reserves	-/- 28,9
Bij: onttrekkingen aan reserves	35,1
Saldo mutaties reserves	6,3
Gerealiseerd resultaat	26,4

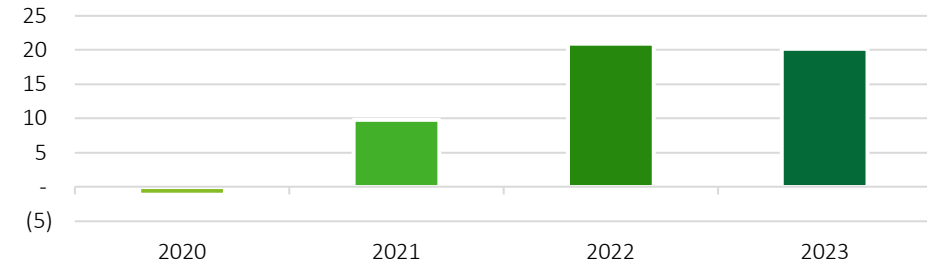
Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

Het overzicht van baten en lasten over het boekjaar 2023 laat een voordelig gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten van € 20,1 miljoen zien, ten opzichte van een begroot voordelig saldo van € 5,2 miljoen (begroting na wijziging).

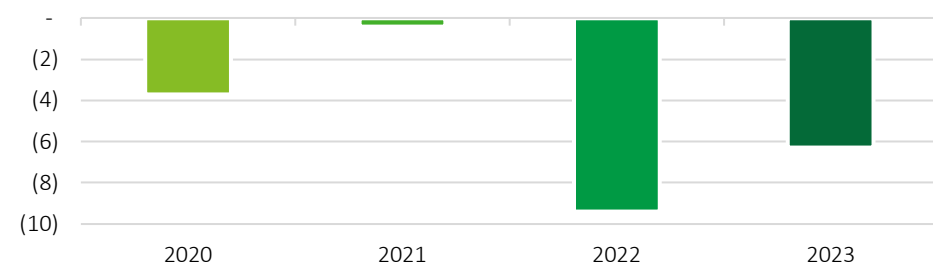
De jaarrekening 2023 sluit – na verwerking van de mutaties in reserves – met een voordelig gerealiseerd resultaat van circa € 26,4 miljoen.

In de programmaverantwoording geeft het college per programma op hoofdlijnen een verklaring voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het college de rechtmatigheid van de begrotingsafwijkingen nader toegelicht.

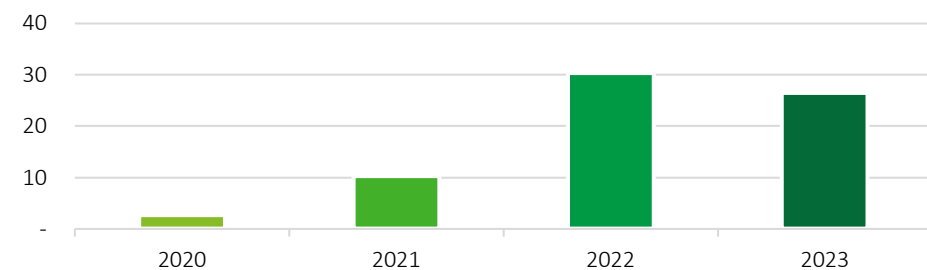
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten
(x € 1 miljoen)

Mutaties in reserves
(x € 1 miljoen)

Gerealiseerd resultaat
(x € 1 miljoen)

Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Als sprake is van een forse schuld en veel eigen vermogen (totaal van algemene en bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

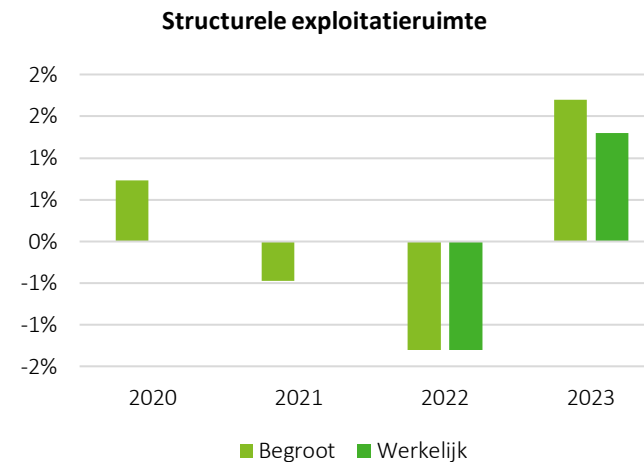
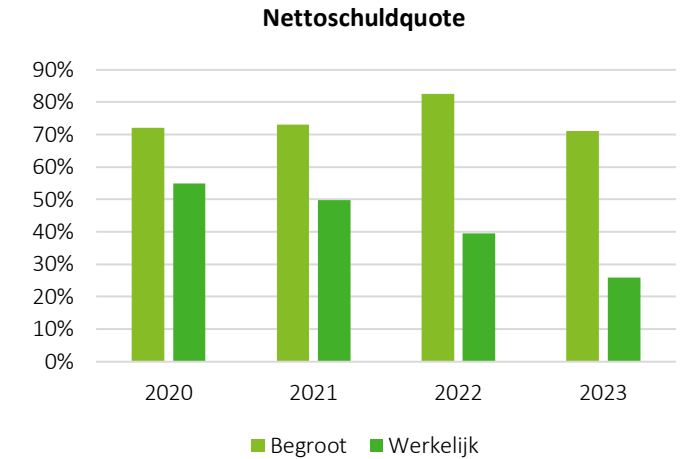
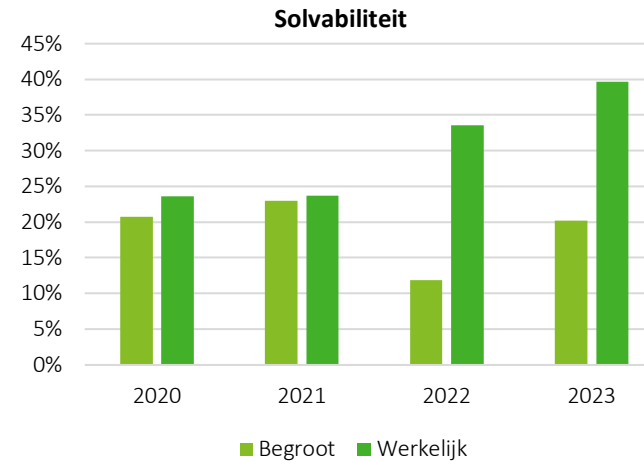
Nettoschuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de nettoschuldquote. De nettoschuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de 'druk' van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken.

Kengetallen voor gemeente Roermond (begroot en werkelijk over de periode 2020-2023)

Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

Voorspellende waarde van uw begroting

De jaarrekening 2023 sluit met een positief gerealiseerd resultaat van circa € 26,4 miljoen. De begroting is voor uw gemeente een belangrijk sturingsinstrument. Het is een kaderstellend document waarmee de gemeenteraad financiële en beleidsmatige kaders vaststelt waarbinnen het college zijn beleid en doelen kan realiseren.

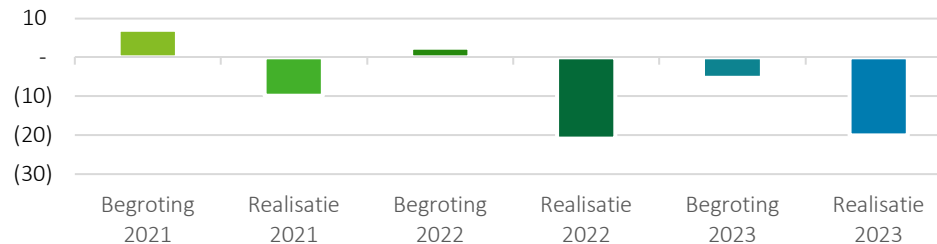
De gemeenteraad heeft de focus gelegd op het realiseren van de gestelde doelen. De realiteit hiervan is echter niet altijd in balans met de beschikbare capaciteit en mogelijkheden. Hiermee is de begroting meer gebaseerd op uw politiek-bestuurlijke ambities dan op wat uw gemeente daadwerkelijk met de beschikbare middelen en capaciteit kan realiseren.

Uw organisatie is zich bewust van deze problematiek. In dit licht adviseren wij u dit nader te onderzoeken en eventueel maatregelen te nemen om de voorspellende waarde van de begroting van zowel de investeringen als de baten en lasten en de uitvoeringskracht ervan dichterbij elkaar te brengen.

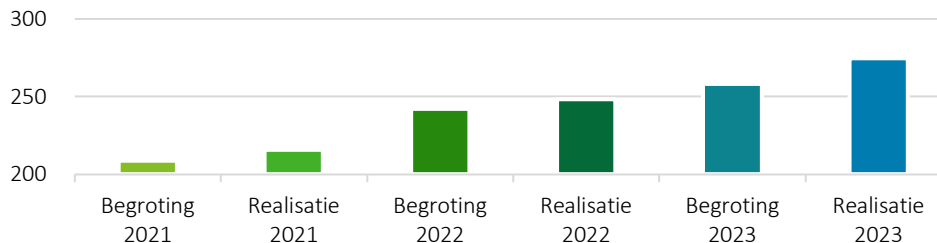
Kwaliteit en transparantie van de jaarstukken

Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat uw jaarstukken 2023 voldoen aan de vereisten uit het BBV. Wij hebben tijdens onze werkzaamheden de jaarstukken integraal doorgenomen en hebben daarbij – naast de verenigbaarheid van jaarverslag en jaarrekening – vanuit het belang en begrip van de gebruikers van de jaarstukken vooral gelet op de toegankelijkheid en begrijpelijkheid van de daarin opgenomen toelichtingen en analyses.

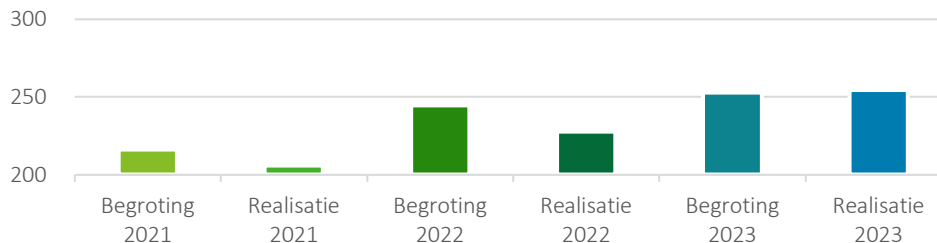
Saldo baten en lasten | Begroting vs. realisatie
(x € 1 miljoen)

Baten | Begroting vs. realisatie (excl. mutaties reserves)
(x € 1 miljoen)

Lasten | Begroting vs. realisatie (excl. mutaties reserves)
(x € 1 miljoen)

Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

Het weerstandsvermogen is afgenomen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de door de gemeente geschatte risico's. Beide zijn gemuteerd in 2023, zoals hiernaast te zien is.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 43,9 miljoen (2022: € 68,1 miljoen). De beschikbare weerstandscapaciteit is afgenomen ten opzichte van voorgaand jaar.

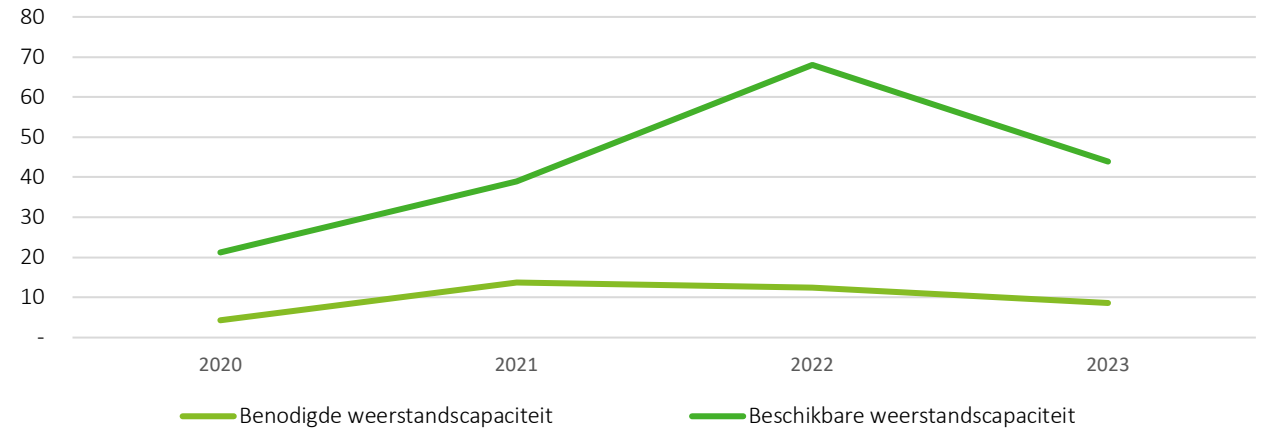
Benodigde weerstandscapaciteit

De inventarisatie van risico's – die in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag is opgenomen – geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een schatting van de kans dat het geïdentificeerde risico zich voordoet, om daarmee de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij geeft het college een doorlopend inzicht in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente, en is vermeld welke risico's zijn vervallen en/of nieuw zijn geïdentificeerd. Ook is een inhoudelijke toelichting gegeven op nieuw gedefinieerde en gewijzigde risico's in de top van de belangrijkste risico's.

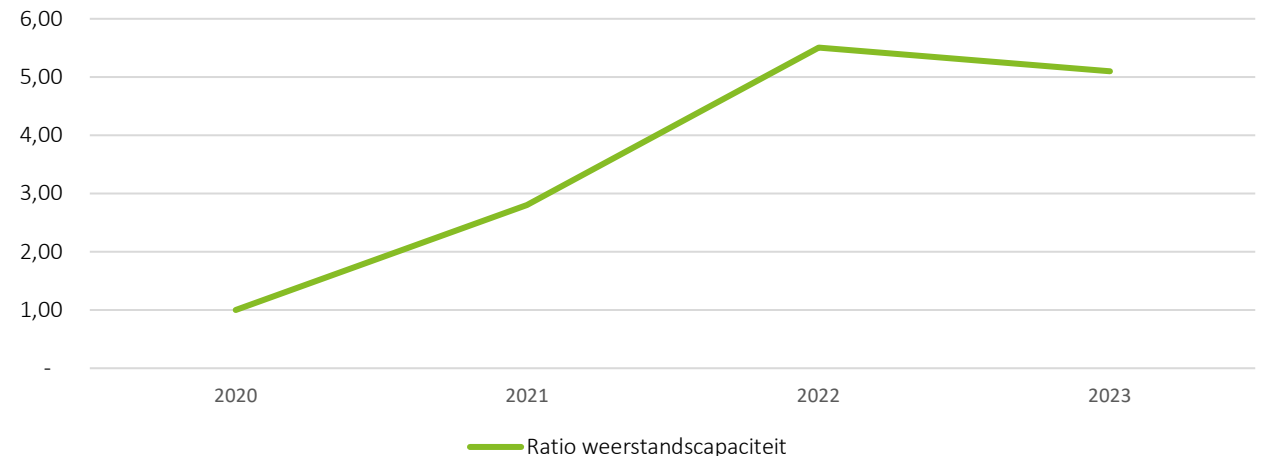
Uw gemeente heeft op basis van deze risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Het berekende bedrag voor specifieke risico's bedraagt € 8,6 miljoen (2022: € 12,4 miljoen). Ten opzichte van 2022 is hiermee sprake van een afname.

Uw weerstandscapaciteit van € 43,9 miljoen is toereikend in relatie tot de berekende risico's van € 8,6 miljoen. Dit heeft het college inhoudelijk nader toegelicht in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag.

Weerstandscapaciteit
(x € 1 miljoen)

Ratio weerstandscapaciteit

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het boekjaar 2023 is het college verplicht in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen waarin het zich verantwoordt over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties (inclusief begrotingsrechtmatigheid). Een uitgebreidere toelichting op de onrechtmatigheden en de vervolgacties om deze op te lossen/te voorkomen is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag.

Verantwoordings- en rapportagegrens

Via het controleprotocol heeft de gemeenteraad de verantwoordings- en rapportagegrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens heeft het college gehanteerd bij het opmaken van de rechtmatigheidsverantwoording en de uiteindelijke conclusie daaromtrent. Fouten en onduidelijkheden die de verantwoordingsgrens niet overschrijden, zorgen voor een positieve uiting van het college waaruit blijkt dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rapporteringgrens bepaalt de diepgang van de toelichting van het college in de paragraaf bedrijfsvoering.

Uit de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording blijken onrechtmatigheden die de verantwoordingsgrens te boven gaan.

Normenkader

Het college heeft het van toepassing zijnde normenkader in kaart gebracht. Dit normenkader is door de gemeenteraad vastgesteld in zijn vergadering van 28 maart 2024. Wij hebben vastgesteld dat dit normenkader leidend is geweest voor het college om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichtingen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wij hebben vastgesteld dat de huidige financiële verordening onvoldoende diepgang kent met betrekking tot het toetsingskader voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording door het college. Wij adviseren de gemeente de verordening uit te breiden op basis van de modelverordening van de VNG en deze in 2024 op deze wijze volledig te actualiseren.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat, in aanvulling op de huidige financiële verordening, de gemeenteraad in zijn vergadering van 28 maart 2024 het controleprotocol heeft vastgesteld. In dit controleprotocol zijn specifieke richtlijnen opgenomen over de wijze en diepgang van rapporteren over rechtmatigheid en de wijze waarop het college om dient te gaan met begrotingsafwijkingen. Deze komen hierna nader aan bod.

Wij zien ruimte voor verbetering in de samenhang van deze documenten. Het controleprotocol is een aanvulling op de huidige financiële verordening, wat de leesbaarheid hiervan niet verbetert. Daarnaast sluiten in de financiële verordening en het controleprotocol de termen niet altijd goed aan op het BBV, zoals de verantwoordingsgrens en de rapportagegrens die leidend zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording. Wij adviseren u in 2024 één integrale nieuwe financiële verordening op te stellen, waarin alle verplichtingen van de commissie BBV zijn verwerkt met de juiste terminologie. Het controleprotocol dat de voor accountantscontrole van toepassing zijnde richtlijnen bevat, kan hierna ook worden geactualiseerd om de juiste elementen in zowel de financiële verordening als het controleprotocol terug te laten komen.

In aanvulling hierop is het nodig de Nota Investerings gemeente Roermond 2023 te actualiseren. Deze nota is een nadere uitwerking van de door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordening wat betreft de financiële verwerking van investeringen. Er zitten omissies in de aansluiting tussen beide documenten als het gaat om de diepgang van goedkeuring van investeringskredieten door de raad. Verduidelijking is noodzakelijk, zodat het college op een juiste wijze de investeringskredieten kan controleren en monitoren.

Interne controle

De basis voor de uitspraken die worden gedaan in de rechtmatigheidsverantwoording, vormt de door de gemeente vormgegeven interne controle. Wij hebben in onze boardletter 2023 d.d. 12 december 2023 gerapporteerd over onze aanbevelingen, alsmede over de doorontwikkeling van de tweedelijns controles en de positionering van het cluster Control. Op basis van de uitgevoerde interne controles zien wij voor boekjaar 2024 enkele verbeteringen:

- Jaarlijks stelt het cluster Control een interne-controleplan op. Wij vragen u dit interne-controleplan naast de meest actuele Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV te leggen. Op dit moment ontbreekt het nog aan een interne controle op de WNT welke (nog) geen plek heeft gekregen in het interne-controleplan.
- De gemeente heeft buiten de checklisten waarin de detailvastleggingen worden gedocumenteerd, ook een dump van het grootboek opgenomen welke de basis is voor het selecteren van de detailcontroles. Wij zien ruimte voor verbetering als het gaat om het documenteren van de betrouwbaarheid van de totstandkoming van deze dump. Denk hierbij aan de juistheid en volledigheid van de parameters en een snip hiervan. Door dit toe te voegen aan de documentatie, kan de audit trail beter gevolgd worden vanuit het genereren van de dump tot het moment dat de detailcontrole wordt vastgelegd.
- De wijze waarop constatering in de interne controle worden afgehecht, is niet altijd duidelijk gedocumenteerd. We zien dat de interne controle bevindingen constateert, maar de follow-up hiervan niet altijd vastligt. We hebben tijdens onze controlewerkzaamheden vernomen dat deze bevindingen wel zijn opgevolgd, maar de vastlegging hiervan verdient aandacht.

Rechtmatigheidsverantwoording

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten, lasten en balansmutaties, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). Uitgangspunt hiervoor is het niveau waarop de raad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting.

De gemeenteraad en het college hebben in de financiële verordening afspraken gemaakt in welke situatie lastenoverschrijdingen onrechtmatig maar acceptabel zijn (lastenoverschrijdingen zijn en blijven onrechtmatig, maar zijn onder voorwaarden acceptabel, wat betekent dat het college deze niet hoeft toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering). In de financiële verordening is opgenomen dat alle overschrijdingen van lasten ten opzichte van het budget zoals opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Tevens wordt hierin toegelicht welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Ook voor wat betreft de investeringskredieten zijn deze als acceptabel aan te merken aangezien de gemeenteraad in april jongstleden alle kredietoverschrijdingen heeft goedgekeurd.

Wij hebben vastgesteld dat het college specifieke werkzaamheden heeft uitgevoerd ten aanzien van het begrotingscriterium, namelijk een controle op programmaoverschrijdingen, waaronder een nulproef, en een controle op kredietoverschrijdingen.

Kredietoverschrijdingen

Er is voor boekjaar 2023 sprake van kredietoverschrijdingen ten bedrage van € 693.000, die de rapportagegrens te boven gaan en zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Begrotingsrechtmatigheid

Uit de analyse van de begrotingsrechtmatigheid blijkt dat er sprake is van overschrijdingen op lasten ten bedrage van € 5,8 miljoen. De gemeente heeft deze lastenoverschrijdingen in haar rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Tegelijkertijd zijn er ook onderschrijdingen op lasten en over- en onderschrijdingen op baten. De conclusie hierbij is dat, conform de door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordening, deze afwijkingen als tijdig gemeld zijn aan te merken als deze wijzigingen in de jaarrekening worden gemeld. Wij hebben daarmee vastgesteld dat deze over- en onderschrijdingen als rechtmatig kunnen worden aangemerkt.

Voorwaarden criterium

Het voorwaarden criterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen c.q. voorwaarden zijn afkomstig uit de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader, en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Gemeenten stellen via de financiële verordening en/of onderliggende nota's kaders vast die van invloed zijn op de verslaggeving. Het gaat hier om de invulling van de ruimte die het BBV geeft voor eigen gemeentelijke kaders. Denk hierbij aan grenzen voor het activeren van investeringen, afschrijvingstermijnen, omgang met reserves en voorzieningen en dergelijke. Deze vallen onder het getrouwe beeld en vallen per definitie onder de reikwijdte van de reguliere accountantscontrole. Ook voorwaarden die direct van invloed zijn op de verslaggeving c.q. het getrouwe beeld van de jaarrekening worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij kan worden gedacht aan het niet naleven van voorwaarden met betrekking tot recht, hoogte, duur, termijnen, normbedragen, doelgroep en grondslag bij bijvoorbeeld bijstandsverlening, maatschappelijke ondersteuning, inkomenoverdrachten en het opleggen van belastingen, wat tot gevolg heeft dat de bijhorende lasten of opbrengsten onjuist of onvolledig zijn. Het niet naleven van deze voorwaarden heeft direct invloed op het getrouwe beeld van deze posten in de jaarrekening.

De onderwerpen die niet onder het getrouwheidsoordeel van de accountant vallen, hebben wij onderstaand nader toegelicht, inclusief de wijze waarop het college deze in zijn werkzaamheden heeft betrokken.

Aanbestedingen

Uw gemeente voert in het kader van de controle op de naleving van de aanbestedingsregels jaarlijks een uitgebreide 'spendanalyse' uit. Hierbij is naast de Europese aanbestedingsregels tevens het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente in scope.

Vanuit deze hoedanigheid is door de inkoopadviseurs een spendanalyse uitgevoerd. Het cluster Control heeft specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd voor de leveranciers waarbij de totale bestedingen over de afgelopen vier jaar de Europese aanbestedingsgrens overschrijden. Bij deze interne controle zijn over 2023 onrechtmatigheden ten bedrage van € 0,8 miljoen geconstateerd als gevolg van het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels. Het bedrag aan onrechtmatigheden heeft slechts beperkt (circa € 41.000) betrekking op fouten in de naleving van de aanbestedingsregels die in voorgaande jaren zijn gemaakt, en waarvan de bestedingen nog doorlopen in het huidige boekjaar. Dit betekent dat het restant aan aanbestedingsfouten (circa € 758.000) betrekking heeft op nieuwe geconstateerde fouten. Het gaat hierbij om drie inkoopdossiers die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed.

Ondanks de getroffen maatregelen in de organisatie kan uw gemeente in de praktijk, door de complexiteit van de materie en regelgeving en de hoeveelheid bij dit proces betrokken personen, toch relatief gemakkelijk een verkeerde aanbestedingsprocedure kiezen. Dit is tevens gebleken uit de door het cluster Control uitgevoerde werkzaamheden. Hierdoor blijft de repressieve controle door het cluster Control van belang. Daarbij moet dit cluster in ieder geval expliciet nagaan of een opdracht via de juiste procedure 'in de markt' is gezet. Wij dringen daarnaast aan op het verbeteren van de processen en het systeem voor aanbestedingen om onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens die door de belanghebbenden zijn verstrekt om aan te tonen dat is voldaan aan voorwaarden. Dit dient ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium). Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen, zijn beheersingsmaatregelen nodig die functioneren. Het gaat er bij het M&O-criterium om dat er binnen de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen dan wel op te sporen, en dat de vigerende wet- en regelgeving duidelijk is, aangepast is aan actuele omstandigheden en te handhaven is.

De gemeente dient een uitspraak te doen in hoeverre het M&O-beleid ook feitelijk wordt nageleefd en of de getroffen maatregelen werken. De basis daarvoor ligt in belangrijke mate bij de uitkomsten van de intern al uitgevoerde controles en evaluaties. Tevens heeft u in 2023 een actueel overkoepelend M&O-beleid opgesteld genaamd "Nota Voorkomen van Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) gemeente Roermond 2023". Dit beleid is door het college op 14 november 2023 vastgesteld.

De gemeente heeft in 2023 in het kader van misbruik fraudevorderingen opgelegd ten bedrage van € 300.000 op grond van de Participatiewet. Wij constateren dat de gemeente zelf de juiste beheershandelingen heeft uitgevoerd en in dat kader is geen rechtmatigheidsfout geconstateerd. Echter, conform de bijlage bij de Kadernota Rechtmatigheid dienen deze fraudevorderingen opgenomen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Sociaal domein, voorzieningen, overlopende posten en SiSa

Oplopende kosten sociaal domein

Binnen het zorgdomein (Wmo en jeugdzorg) is een landelijke ontwikkeling zichtbaar waarbij de lasten de afgelopen jaren fors zijn toegenomen. Waar dit in eerste instantie hoofdzakelijk kwam door een toenemende zorgvraag, zien wij in 2023 dat er met name sprake is van een toenemende zorgzwaarte en zorgduur met betrekking tot de jeugdzorg. Dit betekent dat cliënten vaak een zwaardere en daarmee duurder vorm van zorg behoeven. Deze zelfde ontwikkeling is zichtbaar voor de gemeente Roermond, met name bij segment 2: Wonen, segment 3: Behandeling/begeleiding Groep en segment 4: Ambulant, waar er ondanks een daling van het aantal cliënten sprake is van een stijging van de totale lasten.

Complicerende factor bij het inschatten van de ontwikkeling van de zorgkosten in de komende jaren is de verwachte ontwikkeling van de tarieven van de zorgaanbieders. Zorgaanbieders hebben op dit moment te maken met sterk oplopende kosten als gevolg van loonstijgingen en oplopende huisvestingslasten. Dit leidt ertoe dat de financiële positie van zorginstellingen in toenemende mate onder druk komt te staan, wat naar verwachting een prijsopdrijvend effect heeft op de tarieven.

Daarnaast zijn er landelijk reeds jeugdzorgaanbieders die niet meer aan de financiële verplichtingen kunnen voldoen, waarbij aan gemeenten op basis van het convenant 'Bevorderen continuïteit jeugdhulp' een (verplichte) bijdrage aan deze instellingen wordt opgelegd. De gemeente Roermond voert met alle grote aanbieders periodiek (contract)gesprekken, waarbij tevens periodiek een monitor plaatsvindt. Hierdoor blijft de gemeente op de hoogte van alle ontwikkelingen en eventuele maatregelen binnen deze zorgaanbieders.

Personele schaarste sociaal domein

Daarnaast doet er zich een aanhoudend probleem voor: zorginstellingen hebben moeite om aan deze stijgende vraag te voldoen. Capaciteitsbeperkingen en een gebrek aan personeel belemmeren het vermogen van de gemeente om adequate zorg in te kopen, ondanks de beschikbare financiële middelen. Dit resulteert in een kloof tussen wat de gemeente wenst te bieden en wat feitelijk haalbaar is. Dit speelt ten aanzien van zowel de Wmo als de jeugdzorg.

In toenemende mate zal daardoor niet alleen de zorgvraag bepalend zijn voor de omvang van de zorguitgaven, maar ook het aanbod. Dit is een breed maatschappelijk probleem, waarbij het voor gemeenten slechts beperkt mogelijk is hierin keuzes te maken.

Het is voor de gemeente essentieel om tot efficiënte en effectieve oplossingen te komen die de financiële druk verminderen en tegemoetkomen aan de zorgnoodzaak. De situatie vereist een geïntegreerde aanpak, waarbij financiële duurzaamheid en kwalitatieve zorgverlening centraal staan. Indien de kosten (deels) structureel hoger blijken uit te vallen, dan ontkomt u mogelijk niet aan het vrijmaken van structurele middelen om de verwachte toekomstige tekorten te dekken.

Voorzieningen groot onderhoud

Afgelopen jaar hebben wij de onderhoudsvoorzieningen van de gemeente in onze controle betrokken. De belangrijkste betreffen de onderhoudsvoorziening gebouwen en de voorziening onderhoud sport. Hoewel de onderhoudsvoorziening gebouwen in de basis deugdelijk is onderhouden, constateren wij dat de gemeente reeds drie jaar niet in staat is gebleken het onderhoud conform plan uit te voeren, waardoor dusdanig grote verschillen zijn ontstaan dat de voorziening is vrijgevallen. Voor de voorziening onderhoud sport bleek geen deugdelijke onderbouw conform het BBV aanwezig te zijn, waardoor deze ook is vrijgevallen. Wij adviseren de gemeente te onderzoeken wat er nodig is om de huidige onderhoudsambities te realiseren of de onderhoudsambities naar beneden bij te stellen.

Controle overlopende posten

Wij constateren in lijn met voorgaande jaren dat de overlopende posten aandacht behoeven. Er staan veel (verouderde) boekingen op de overlopende posten en de onderbouw hiervan ten behoeve van accountantscontrole kost de organisatie veel tijd. Mede debet hieraan is dat pas per jaareinde de overlopende posten en daaronder liggende tussenrekeningen worden geanalyseerd en waar nodig geactualiseerd. Gezien de hoeveelheid boekingen die hierop plaatsvindt, is dit wat ons betreft onwenselijk en zou dit proces gedurende het jaar plaats dienen te vinden.

Wij vragen uw aandacht voor het opschonen van de tussenrekeningen, het tijdig en meer periodiek analyseren hiervan en het juist verwerken van specifieke overlopende posten als het gaat om JeugdzorgPlus en RMO.

SiSa

De procedure die uw gemeente moet naleven bij het aanleveren van de bestanden aan het CBS, is ten opzichte van vorig jaar niet wezenlijk gewijzigd. Uw gemeente dient in een vast, voorgeschreven stramien de SiSa-documenten aan het CBS aan te leveren.

Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023. Hierbij controleren en evalueren wij de getrouwheid en de rechtmatigheid van de in de SiSa-bijlage verantwoorde gegevens (indicatoren).

Wij constateren dat de Rijksoverheid eind 2023 en begin 2024 wederom veel nieuwe SiSa-regelingen in het leven heeft geroepen. Bij uw gemeente heeft dit geleid tot in totaal 38 SiSa-regelingen, een stijging van 7 ten opzichte van 2022. De toename van het aantal SiSa-regelingen en de (ver)late communicatie hierover vanuit de Rijksoverheid hebben geleid tot extra druk en tijdsbesteding met betrekking tot zowel het opstel- als het controleproces van de jaarrekening. Tegelijkertijd constateren wij dat de dossiervorming op orde is op het moment dat deze aan ons wordt aangereikt.

Wij zien ruimte voor verbeteringen om het proces in 2024 nog verder te optimaliseren. Daarvoor willen wij u een controleformat ter beschikking stellen, om de dossiers eenduidig te documenteren en vast te leggen.

Fraude, integriteit en naleving wet- en regelgeving

De beoordeling door het college van burgemeester en wethouders van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Bij onze controle vragen wij u jaarlijks inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten door fraude of het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van de inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, en de communicatie daarover met het personeel en met de gemeenteraad. Tijdens deze gesprekken heeft uw organisatie aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken.

In onze boardletter hebben wij uitgebreid gerapporteerd over fraude en integriteit, en de stappen die uw gemeente hierin heeft gezet.

Specifieke werkzaamheden frauderisico

Op basis van onze jaarlijkse frauderisicoanalyse onderkennen wij sinds dit jaar een additioneel frauderisico in de controle dat van toepassing is op al onze gemeentelijke cliënten. Dit is gebaseerd op recente praktijkvoorbeelden in de sector. Tijdens onze beoordeling van frauderisico's hebben wij een potentieel risico geïdentificeerd met betrekking tot de goedkeuring van geleverde prestaties die niet daadwerkelijk hebben plaatsgevonden of die betrekking hebben op goederen of diensten die zijn geleverd voor persoonlijk gebruik. Dit kan resulteren in het onterecht betaalbaar stellen van facturen. Hoewel wij geen kwantitatief materieel frauderisico waarnemen (het risico dat er door fraude sprake is van een afwijking in de jaarrekening voor een bedrag groter dan € 2,8 miljoen), herkennen wij wel een kwalitatief materieel frauderisico (politiek-bestuurlijk relevant voor de oordeelsvorming van de gemeenteraad) in situaties waarin het om transacties van grote omvang gaat. Wij hebben aanvullende steekproefcontroles uitgevoerd op transacties die de drempelwaarde van € 150.000 overschrijden. Bij deze controle zijn geen onregelmatigheden aan het licht gekomen.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college, inclusief het invoeren en onderhouden van interne-beheersingsmaatregelen voor de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, doordat sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen of verkeerd voorstellen van zaken, of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute, mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt.

Fraude en integriteit

Gedurende 2023 zijn er een aantal (niet concrete) integriteitsmeldingen tot ons gekomen naar aanleiding van een gesprek met de integriteitscoördinator aangaande het samenspel tussen het college en de ambtelijke organisatie. De burgemeester en de gemeentesecretaris hebben naar aanleiding van deze zelfde signalen een nulmeting integriteit laten uitvoeren. Wij hebben kennisgenomen van de resultaten van het onderzoek in het kader van de controle van de jaarrekening. Uit het onderzoek zijn geen signalen naar voren gekomen die mogelijk leiden tot onjuistheden in de jaarrekening en/of eventuele onrechtmatigheden. Wel geven de uitkomsten aanleiding om nadrukkelijk aandacht te houden voor het ambtelijk-bestuurlijk samenspel en is het van belang het integriteitsbewustzijn binnen de gemeente te vergroten.

Interne beheersing

Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing vanuit de controle van het boekjaar 2023

Boardletter 2023, toegespitst op de interne (financiële) beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2023 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle was primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Voor de bevindingen van de interim-controle verwijzen wij naar onze boardletter 2023 d.d. 12 december 2023.

In de managementletter hebben wij een aantal aandachtspunten voor het opstel- en controleproces van de jaarrekening 2023 benoemd. Als onderdeel van onze werkzaamheden voor de jaarrekening zijn wij nagegaan of deze aandachtspunten voldoende zijn opgevolgd. Voor zover de opvolging en/of onze controle ervan hiertoe aanleiding geven, hebben wij onze bevindingen in dit accountantsverslag bij het betreffende onderwerp verwerkt.

Memoriaalboekingen

Memoriaalboekingen zijn (correctie)boekingen die niet via de reguliere boekingsgang plaatsvinden. Deze boekingen zijn hierdoor in opzet meer risicovol en daarom besteden wij bij onze controle extra aandacht aan deze boekingen.

In het accountantsverslag van voorgaand jaar hebben wij de organisatie meegegeven dat er een verbeterlag valt te maken ten aanzien van het aantal manuele boekingen. Wij merken echter op dat het aantal memoriaalboekingen (zowel in aantal als procentueel) is gestegen in 2023. Waar in 2022 sprake was van 23.104 memoriaalboekingen (11,5% ten opzichte van het totaal aantal boekingen), betreft dat in 2023 43.183 boekingen (12,4% ten opzichte van het totaal aantal boekingen).

Naar aanleiding hiervan constateren wij dat het aantal memoriaalboekingen fors is, zowel in omvang als qua percentage. Evenals vorig jaar adviseren wij de gemeente derhalve om het proces ten aanzien van memoriaalboekingen kritisch te evalueren, om op deze wijze de massa correctieboekingen in de toekomst te kunnen beperken. Dit zal tevens bijdragen aan een efficiëntere controle van diverse jaarrekeningposten, waaronder de controle van de overlopende posten.

Om de controle zo efficiënt en effectief mogelijk te kunnen uitvoeren, en deze toe te spitsen op het specifieke risico en karakter van memoriaalboekingen, hebben wij gebruikgemaakt van een data-analysetool. Hieruit zijn geen onjuistheden, onrechtmatigheden of andere bijzonderheden gebleken.

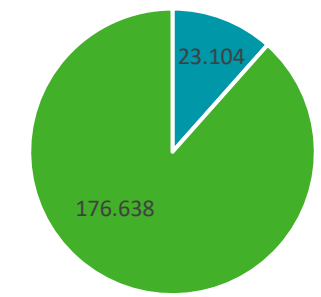
Evaluatie opstel- en controleproces

Medio 2023 hebben wij met de wethouder en de ambtelijke organisatie het opstel- en controleproces van de jaarrekening 2022 geëvalueerd. Uit deze evaluatie zijn verbeteringen naar voren gekomen. Tevens is vanuit de gemeente het verzoek gekomen de controle over boekjaar 2023 eerder uit te voeren. Wij hebben bij de start van de controle helaas moeten constateren dat de gemeente nog niet klaar was met de voorbereidingen en dat de gewenste verbeterlagen nog niet zichtbaar waren. Tussen de conceptversie van de jaarstukken en de definitieve versie zijn er nog circa 75 correcties doorgevoerd om te komen tot de voorliggende jaarstukken.

Om te komen tot een beter controle- en verantwoordingsproces is een strakkere sturing op het proces noodzakelijk. Een onderdeel hiervan vormt de kwaliteitstoets op het balansdossier dat voor onze controle beschikbaar is. Hoewel er een kwaliteitstoets plaatsvindt, is de diepgang hiervan nog te beperkt, waardoor onjuiste of onvolledig aangeleverde documentatie door de vakafdelingen niet of niet tijdig is opgemerkt.

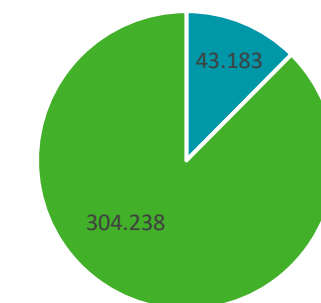
Het bovenstaande heeft voor druk op het controleproces gezorgd, zowel aan de kant van de gemeente als bij het controleteam. Uren konden niet worden gemaakt op de momenten dat deze gepland waren en daarnaast waren fors meer uren benodigd om de controle te kunnen afwickelen.

Grootboekmutaties in 2022

■ Manuele boekingen ■ Overige boekingen

Grootboekmutaties in 2023

■ Manuele boekingen ■ Overige boekingen

Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing vanuit de controle van het boekjaar 2023

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving inclusief cybersecurity behoeft verdere aandacht

De bestaande tekortkomingen in de IT-omgeving leiden ertoe dat de gemeente en wij niet zonder meer kunnen steunen op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Belangrijke nadelen van het feit dat onvoldoende opvolging en prioriteit is gegeven aan onze eerdere aanbevelingen, zijn onder andere:

- Uw gemeente loopt een verhoogd risico op tekortkomingen in de geautomatiseerde gegevensverwerking, die bijvoorbeeld kunnen resulteren in niet-betrouwbare data c.q. cijfers en een grote(re) impact kunnen hebben indien er sprake is van cybersecurity-incidenten.
- Het niet zonder meer kunnen steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking leidt ertoe dat bij de interne controles niet zonder meer gebruik kan worden gemaakt van onder andere data-analyse. Bij maximaal gebruik van data-analyse kan de interne controle een hogere toegevoegde waarde opleveren voor de organisatie, doordat zij daarmee belangrijke inzichten kan verkrijgen en de controles ook meer risicogericht kan insteken.
- Als gevolg van het (vooralsnog) onvoldoende opvolgen van de aanbevelingen op dit gebied hebben wij ook voor de jaarrekeningcontrole 2023 niet zonder meer kunnen steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking. Het gevolg daarvan is dat wij meer gegevensgericht werk hebben moeten verrichten, waaronder het uitvoeren van specifieke werkzaamheden om de betrouwbaarheid van data en lijstwerk vast te stellen.

Voor onze inhoudelijke bevindingen en de resterende aanbevelingen inzake de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking verwijzen wij kortheidshalve naar onze managementletter 2023.

Bijlagen

A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de niet-gecorrigeerde controleverschillen groter dan de rapporteringstolerantie van € 218.500 of die om kwalitatieve redenen van belang zijn om te rapporteren.

Aard van de fouten	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	€ 0,-
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode:	
Voorziening APPA is te laag weergegeven.	€ 121.872
Totaal getrouwheidsfouten	€ 121.872

- Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

A2 - Gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de gecorrigeerde controleverschillen groter dan de rapporteringstolerantie van € 218.500 of die om kwalitatieve redenen van belang zijn om te rapporteren.

Aard van de controleverschillen	Getrouwheid
Correctie onderhoudsvoorziening gebouwen waarvan het plan niet actueel is.	€ 8.605.000
Correctie balansverlenging JeugdZorgPlus in de vooruitbetaalde bedragen en overlopende passiva.	€ 1.719.000
Correctie balansverlenging vooruitbetaalde lasten en crediteuren.	€ 1.676.000
Correctie voorziening onderhoud zzb sport, aangezien deze niet past binnen de verslaggevingsvoorschriften BBV.	€ 709.000
Correctie te betalen pensioenpremie van crediteuren naar de overlopende passiva.	€ 631.000
Correctie voorziening dubieuze debiteuren SoZa, aangezien deze te laag was verantwoord.	€ 476.000
Correctie overlopende passiva inzake Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen a.g.v. SiSa-bestedingen.	€ 456.000
Correctie toeristenbelasting 2023 die te laag is weergegeven door late beschikbaarheid gegevens BsGW.	€ 325.000
Correctie afrekening JeugdZorgPlus die te laag is weergegeven in de overlopende passiva.	€ 279.000
Correctie overlopende passiva inzake midden-Limburg uitvoeringsplan 2023 a.g.v. SiSa-bestedingen.	€ 219.000
Correctie overlopende passiva inzake stimulering sport a.g.v. SiSa-bestedingen.	€ 175.000
Correctie nog te betalen bedrag JeugdzorgPlus dat onjuist was verantwoord in de lasten en overlopende passiva.	€ 161.000
Correctie overlopende passiva inzake expertisecentra jeugdhulp a.g.v. SiSa-bestedingen.	€ 97.000
Diverse presentatietechnische correcties.	N.v.t.
Totaal	€ 15.528.000

A3 - Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de onzekerheden groter dan de rapporteringstolerantie van € 218.500 of die om kwalitatieve redenen van belang zijn om te rapporteren.

Aard van de onzekerheden	Getrouwheid
N.v.t.	
Totaal onzekerheden in de controle getrouwheid	€ 0,-

- Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere onzekerheden.

A4 - Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om de gemeenteraad in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van de onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de gemeenteraad deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron van de toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overwegingen
N.v.t.		

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening 2023 en onze conclusies ten aanzien van de rechtmatigheid van de SiSa-bijlage 2023. Tevens nemen wij onderstaand de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen op.

- Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): goedkeurend.
- Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: goedkeurend.

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of, en zo ja welke, financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
JenV A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
BZK C105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
BZK C30	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2 ^e ronde	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
BZK C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
BZK C55	Aanpak energiearmoede	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
BZK C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
BZK C94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
BZK C97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
OCW D10	Volwasseneneducatie	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
OCW D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
Subtotaal			€ 0,-	

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal			€ 0,-	
OCW D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale Bibliotheekvoorzieningen	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
lenW E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
lenW E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
lenW E56B	Regeling specifieke uitkering doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
lenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
EZK F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
Subtotaal			€ 0,-	

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal			€ 0,-	
SZW G4	Tozo 2 gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G4	Tozo 3 gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G4	Tozo 4 gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G4	Tozo 5 gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G10	Wet inburgering gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G13	Besteding/baten onderwijsroute gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
SZW G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
VWS H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
VWS H10	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
VWS H14	SPUK expertisecentra jeugdhulp	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
VWS H15	Specifieke uitkering tijdelijk vergroten van beschikbaarheid van acute jeugd-ggz capaciteit	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
VWS H20	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	N.v.t.	€ 0,-	N.v.t.
Subtotaal			€ 0,-	

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2023

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal			€ 0,-	
VWS H26	Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp		€ 0,-	
VWS H28	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken 2023 zonder centraal persoon		€ 0,-	
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026		€ 0,-	
VWS H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden		€ 0,-	
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026		€ 0,-	
Totaal			€ 0,-	

C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten” (ViO) en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Roermond in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen.

Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.

- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde ‘onafhankelijkheidsevaluatie’), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een gemeenteraad, raadscommissie of auditcommissie, overwegen wij ook een van deze instanties te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en de werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen.

Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om het komend boekjaar teamleden bij de gemeente Roermond te rouleren.

Persoonlijke, zakelijke en financiële relaties met de gemeente Roermond

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeente of een bij de gemeente betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een (geschatte) waarde van meer dan € 100 ontvangen of verstrekt, en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL” of “Deloitte Global”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte-organisatie”). DTTL en haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichten of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteiten zijn aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belastingadvies- en juridische diensten, en diensten op het gebied van consulting, financial advisory, en risk advisory aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op haar meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 415.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte-organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.